

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-0227-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific final al proiectului 24.80012.7007.08TC „Conservarea în condiții de siguranță a germoplasmei unor specii rare din Republica Moldova”, din cadrul concursului ” Tinerii Cercetători” cu începere din iulie 2024, director de proiect: Dr. SFECLA Irina., Prioritatea III: Biotehnologii și Protecția Mediului, Universitatea de Stat din Moldova, perfectat în baza audierii raportului științific final al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe ale Vieții, din 2 martie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

1. Realizarea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute

Scopul și obiectivele proiectului au fost îndeplinite integral. Au fost organizate și desfășurate trasee expediționare pentru colectarea materialului genetic (semințe și spori), fiind acumulate 208 eșantioane de germoplasmă aparținând la 126 de specii din Republica Moldova și România. A fost stabilită apartenența taxonomică a materialului colectat, iar eșantioanele au fost condiționate, sistematizate, catalogate și depozitate corespunzător în camera frigorifică la + 4°C. Au fost identificate noi locații de creștere pentru două specii incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova (ediția a III-a, 2015) și a fost continuat studiul biologiei fructificării unor specii rare. Totodată, a fost inițiată colecția „Plante rare ale Republicii Moldova” în cadrul colecției de germoplasmă a Grădina Botanică Națională (Institut) „Al. Ciubotaru” a Universitatea de Stat din Moldova.

O obiecție ține de formularea obiectivelor, care în principiu se repetă în acțiunile planificate și realizate.

O altă obiecție ține de inexactități în exprimare, de exemplu: ”germoplasma colectată reprezintă taxoni rari” - corect ar fi ”germoplasma colectată aparține taxonilor incluși în Cartea Roșie - germoplasma nu este ea însăși un taxon, ci un material genetic al unor taxoni.”.

2. Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, brevete de invenție, participarea cu rapoarte la conferințe și expoziții)

Rezultatele cercetărilor au fost valorificate prin publicarea a 14 lucrări științifice (1 articol în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS, 1 articol în lucrările conferințelor științifice internaționale, 12 teze), diseminarea în cadrul a nouă manifestări științifice și educaționale, precum și prin obținerea a două medalii de aur la saloane de invenție. A fost elaborat Atlasul de fructe și semințe ale unor specii rare din Flora Republicii Moldova.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute. Susținerea sau pregătirea tezelor de doctor pe rezultatele din cadrul proiectului)

Cercetările realizate au contribuit la consolidarea cunoștințelor și practicilor privind conservarea ex situ a resurselor genetice vegetale. Rezultatele obținute au fost valorificate în procesul instructiv-educativ în cadrul programelor de studii de la Universitatea Tehnică a Moldovei și Universitatea de Stat din Moldova, contribuind la formarea profesională a studenților din domeniul silviculturii și științelor biologice.

4. Colaborarea la nivel internațional și național

Pentru a asigura succesul activităților de cercetare și conservare a resurselor genetice vegetale, în implementarea proiectului s-a realizat o colaborare strânsă cu diverse instituții științifice din țara ca Grădina Botanică Națională „Al. Ciubotaru”, Î.S. Întreprinderea silvo-cinegetică Strășeni; ÎS Întreprinderea pentru silvicultură Tighina; ÎS Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești etc. La nivel internațional au fost stabilite relații de colaborare cu Universitatea ”Ștefan cel Mare” din Suceava..

Punctajul mediu acordat: 27,6

Concluzii și recomandări:

Proiectul a contribuit la consolidarea sistemului național de conservare ex situ a speciilor rare din flora Republicii Moldova prin constituirea și dezvoltarea colecției de germoplasma „Plante rare ale Republicii Moldova”. Conservarea a peste 200 de eșantioane aparținând unor taxoni protejați, identificarea unor noi locații de creștere și realizarea studiilor biologice și fenologice au extins baza științifică privind protecția și valorificarea durabilă a biodiversității vegetale. Rezultatele obținute asigură premise pentru menținerea pe termen lung a resurselor genetice, reintroducerea speciilor în habitatele naturale și susținerea cercetărilor viitoare.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva GUDUMAC

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela ROMANCIUC